

израђивање типа других форми уметности”. Напоследку, Хегел напомиње да поезија не може бити разликована према симболичком, класичном и романтичком принципу, већ према разликама специфичним за своју сферу, те се због тога разликују епско, лирско и драмско песништво.

Будући да је први задатак уметности да уобличава нешто што је по себи објективно, једини филозофски задатак при испитивању њене суштине јесте њен *појам*, а не детаљно разматрање сваког облика који она може да заузме.

При проучавању посебних уметничких форми ток филозофског развоја састоји се у продубљивању духовне садржине, са једне стране, а потом у доказивању да уметност прво само *тражи* ону садржину која јој одговара, затим је *налази и напоследку је превазилази*. Тај процес није само повесни процес, већ пре свега умски принцип, којим се дух уздиже до форме која му у потпуности одговара. Управо се, наиме, расветљавањем односа између уметности и других духовних форми може приказати смисао Хегеловог одређења естетике. Претходно разматрање повесних форми уметнички лепог није, дакле, имало за циљ таксативно навођење садржине Хегелове естетике, него представљање аргументације којом се објашњава на који начин се уметничка форма и духовно и повесно показује недовољном да изнесе и представи дух у његовом тоталитету. Неминовност преласка са симболичке на класичну, а потом и на романтичку форму уметности припада истој неминовности којом дух напредује према појму и властитој сврси.

Тематизујући филозофију апсолутног духа као појмовно испитивање три кључне области, Хегел одређује прву као подручје чулне појаве – уметност, другу као подручје представе – религију, и треће као подручје појмовног мишљења – филозофију. Естетика је филозофска дисциплина и припада трећем подручју, које представља *виши ступањ у односу на фантазију душевности и непосредног представљања*. Хегел сматра да тек то подручје, подручје филозофског мишљења, може да истакне властиту садржину у слободној самосвести, потпуној општости и *неужној повезаности какву јој уметност никада не може дати*.

Разматрајући однос између филозофског и уметничког, Хегел признаје да је реч о два различита начина схватања: једно је, наиме сâма фантазија која „тежи да изађе у сусрет покретима мишљења“, али ипак не мође да досегне јасноћу и одлучну озбиљност филозофије, а друго је *филозофирање као у себи умирено мишљење*. Хегел